

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ARAK: 1/1 évre 20 kor.,
1/2 évre 10 k., 1/4 évre 5 k. Egyes szám ára 8 f.

Felélős szerkesztő: Dr. Weisz Ignác.
Szerkesztő: Győri Imre.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 64. sz. — Telefon: 177.

A válság.

Brassó, szept. 30.

A parlamentáris alkotmány védelme tette szükségessé a koalíció megalkulását és a parlamentarizmus elve tette szükségessé felbomlását. A parlamentarizmus eleme a párturalom és a váltógazdaság. A kormányzatban a többség elveinek, felfogásainak kell érvényesülni, a kisebbség ellenőrzi a kormányzást, meggátolja az egyoldalú párturalom tulakadásait. A koalíció felbomlása tulajdonképpen egy történelmi processzus következtése. A helyzet megérett arra, hogy a koalíciós kormányzás helyébe a többségi kormányzás lépjen.

Hogy simán és akadálytalanul, vagy ismét kemény küzdelem árán fog a parlament alkotmányos rendje kialakulni, ez ismét a jövő titka. Most a bomlás e pillanatában viharzanak a szennvedélyek. Kitor a keserűség az egykori szövetségesek között. Bármily természetes a dolgoknak ez a rendje, nehéz megérteni ezt az igazságtalanságot. A koalíció büszkén tekinthet vissza ötesztendő multjára és a koalíciós kormány a jól végzett köteles-

ség nyugodt öntudatával hagyhatja el helyét. A koalíció megvédte az országot egy halódó, életképtelen és halódásában féktelenkedő párturalom tulakadásai ellen. A koalíciós kormány az országnak veszedelmes helyzetében helyreállította a megzavart rendet, biztosította nyugodt fejlődését és értékes alkotásokkal gyarapította gazdasági és kulturális javait.

A lemondó kormány minden egyes tagját csak a hála és elismerés szava illetheti meg a bucsuzás e pillanatában. A pártszennvedélyek felszabadulása nem akadályozza meg az ország igazságos közvéleményét, hogy továbbra is szeretettel ne övezze Wekerle Sándor alakját, aki nagy népszerűségét, európaszerte elismert pénzügyi zsenijét, ragyogó tehetségét, vaszorgalmát vitte bele a konszolidációnak ebbe a nehéz munkájába. Az az idő, melyet másodizben töltött Magyarország miniszterelnöki székén, csak gyarapította eddigi érdemeit.

A helyzet egyik következtése, hogy a Ház két alelnöke, aki egy egy kisebbségi párt bizalmából foglalta el helyét, lemondott. A képviselőház ezidőszori többsége egyedül a függet-

lenségi párt és mindaddig, míg többség marad, gyakorolni fogja a többség jogait. A többség egységes és Justh Gyulát, a Ház elnökét ennek a többségnek az osztatlan bizalma övezi. Ő a helyén marad, mert így kívánja ezt a parlamentáris elv és az ország érdeke, mert arra igazán semmi szükség, hogy a mai bizonytalan helyzetben a parlament még egy újabb alakulás zavarainak is legyen kitéve. A kik most pártos szennvedélytől elvakítva Justh lemondását is követelik, gondolják meg, hogy a Ház elnöke majdnem öt esztendőn keresztül mily erős kézzel, mily igazságosan, az ország alkotmányát és a parlament jogait féltő gondnal védte meg a Ház tanácskozási szabadságát a kívülről és belülről jövő támadások ellen.

Senki sem tudja, mit hoz a jövő. De annyit tudunk, hogy a mai helyzetben megnyugtató, hogy a Ház elnöki hatalma olyan határozott, igazságos, bátor, elveihez, meggyőződéséhez tántorithatatlanul ragaszkodó férfiu kezében van, — mint Justh Gyula.

Az anya.

Irta: Klebersberg Gézané.

Az est csendjén keresztül behatolt a harangszó utolsó rezgése a betegszobába. A kis ágy előtt, a melyen a beteg, egy alig esztendő gyermek feküdt, térdelt az anya. A gyermek aludt, de azt az álmot, amelyből, hogy fölébredjen, az aggódó anya alig várja; hánkolódott és rövid, szaggatott lélegzetét fájdalmas nyöszörgés, vagy sírás váltotta fel, hogy azután, újra, a láztól kábultan, tovább aludjék. Az esti harang már rég elhallgatott, de a fiatal asszony még mindig ott térdelt, már nem imádkozott, hanem nézte beteg gyermekét. Oh hány órát töltött ő így, a hetek óta átvirasztott éjszakákon. Némelykor nappal is alig bírta a szemét nyitva tartani, de azért nem távozott a kis ágytól, mindent maga végzett beteg gyermeke körül, minden csepp vizet ő nyújtott neki.

Az orvosok csodálkozva látták, mennyi szívós kitartással küzd a zsenge szervezet a halálos betegséggel.

— Nem engedi meghalni gyermekét — mondá az öreg orvosnár — ha életben marad, csakis ez a végtelen gondos ápolás tartotta fenn.

Az asszony nézte a sápadt kis arcot s a ziháló kis mellet, csak az utóbbi mutatta, hogy él, egyébként olyan volt mint egy halott.

S így nézett ki hetek óta. Eszébe jutottak az orvos szavai: „Nem engedi meghalni”, de nem ápolása tartotta fenn eddig is, hanem imája, alázatos, bizalomteljes, forró imája. Mert hisz ha így éjjelenként gyermeke ágya előtt térdelt, folyton könyörgött az Uristennek a drága kis lény életéért, egészségéért.

Ott az ágy fölött volt Jézus szent szívének képe, azon csüngött oly sokszor az aggódó édesanya esdő tekintete. Ha a gyermek elkezdett izzadni, akkor mindig láthatólag megkönnyebbült és egyideig nyugodtan aludt. S állapotának ez az időnkénti javulása mint egy felderítő napsugár hatolt a fiatal

nő lelkébe. Most is hosszas nyugtalanság után a gyermek homlokán kitört az izzadság és csakhamar csendes, mély álomba merült. A fiatal asszony összekulcsolta kezét és könnyes tekintetét felemelte a legszentebb szív képére.

— Hála neked ezért is, Te irgalmas szent szív — sugta halkan — Te nem engedted őt meghalni. Oh ne vedd el tőlem őt, ne vedd el.

Megkönnyebbülten kezébe vette rózsafüzérét és elkezdett imádkozni. De a sok izgalomtól és virrasztástól kimerülten, nem sokára elaludt s feje lassan lehajolt a kis ágy szélére.

„Addig fog élni, míg te imádkozol elértéért.”

Mintha valaki hangosan mondta volna e szavakat mellette. Fel akart emelkedni, de nem tudott; szólni akart, de mikor körülnézett a szó elnémult ajakán.

Fia ott feküdt ágyán, de mintha meszebb lett volna tőle az ágy, az ágy mel-

Transsylvania étterem és Kávéház.

Elegáns berendezés; általánosan elismert kitűnő konyha; természetes erdélyi borok; pontos kiszolgálás! — A kávéházban naponta DICK GYURI közkedvelt zenekara játszik.

(1771) Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetem - ROTHENBÄCHER GY.

Brassó, szept. 30.

A román mérsékeltek „rejtélyes” memorandumuma.

A román mérsékeltek sokat emlegetett memorandumának, melyet a bécsi Reichspost legutóbb a függetlenségi párt diszkreditálására közölt, már akadt gazdája. Mint a Kel. Ért.-nek Kolozsvárról jelentik, a Szilágysomlyón megjelenő Gazetade Dumineca cím alatt megjelenő román lap körül csoportosult szilágysági és szatmármegyei románok és a függetlenségi párt vezetősége között már régóta folynak bizalmas tárgyalások a románok csatlakozása tárgyában. Ez álláspont ellentétben áll a mérsékelt románok központi vezetőségének felfogásával, mely most közzétett programjában minden ilyen csatlakozást perhorreszkál. Egy a szilágysomlyói laphoz közel álló személy a Reichspost és a tulzó román sajtó gyanúsításai ellen tiltakozva, azt mondja, hogy a lapnak a függetlenségi párt iránti rokonszenve nem új dolog és hogy ezen túl is a legnagyobb erélylyel fogja korrekt álláspontját propagálni, tekintet nélkül a tulzók támadásaira és a budapesti mérsékeltek ellenkező magatartására.

A románok Justh ellen.

A képviselőház elnökének Tornyán elmondott beszéde, különösen a beszéd azon része, amelyben a magyar állameszme elleni izgatás címén fokozott szigorú kíván alkalmaztatni a nemzetiségekkel szemben, a románok körében rendkívüli megütközést keltett. A román lapok Justh Gyula nemzeti-ségi politikája tekintetében keserű kiábrándulást tesznek tanuságot. A Tribuna azt írja, hogy megdöbbentő jelenség, hogy éppen akkor, amidőn a román sajtó képviselői népük jogos érdekeinek védelmében igaztalan és drákói üldözéseket kénytelenek elszenvedni, „a nemzetiségek barátja” a politikai üldözések fokozását követeli. Miután pedig a sovén és tudatlan esküdtek min-

denkit elítélnek, akit az ügyészek megvádolnak, Justh recipéje szerint az egész román intelligenciát rövidesen be lehetne csukatni és meg lehetne fosztani politikai jogaitól.

Felhívás

MIKSZÁTH KÁLMÁN tisztelőihez.

A Mikszáth-jubileum végrehajtó-bizottsága lapunk útján is a következő felhívást teszi közzé:

Mikszáth Kálmán ezidén tölti be iró munkásságának negyvenedik esztendőjét.

Irodalmunknak ez az örömnépe közéletünknek hányatott napjaiban virradt reánk, mikor sokszoros buzgósággal kell ápolnunk a hitet nemzetünk szellemi erejében. Ennek a szellemi erőnek egyik legkiválóbb példája és legfényesebb képviselője: Mikszáth. Költészetének szeretete, megbecsülése, elismerése tegyen bizonyosságot róla, hogy a magunkénak is érezzük azt az erőt, amely e gazdag pálya sugallója, hogy mi is részesei vagyunk.

Ami nemzetünk lelkében, képzeletében és érzésében meleg és derűs, igazszavú és szeretetreméltó, hűséges és biztató: ott ragyog költészetében. Tréfálva itél, évődve vigasztal, borongva gyönyörködött, mesélve jövendöl. E költészetnél mi sem tárja fel gazdagabban és elevenebben korunk magyar lelkét; mi sem erősíti jobban idehaza önmagunkban való méltó bizalmunkat; mi sem terjeszti messzebb idegenbe jogunkat a megbecsültetésre.

Köszönjük meg neki: köszönje meg egész nemzetünk. Amint teljes életében azon dolgozott, hogy ez a föld a mi nemzetünké maradjon: fejezzük ki iránta hálánkat azzal, hogy ennek a földnek azt a kicsiny darabját, melyet az ő eleinek, apáinak verejtéke öntözött, ajándékozzuk neki vissza.

Még pedig akként, hogy az ajándékozó is megajándékozottnak érezze magát. Legjava munkáinak harminc kötetét (20 kö-

tésben) a költő saját szerkesztésében, rendezzük sajtó alá: egész regényköltészetünk egyik legkiválóbb és legbecselesebb gyűjteményét. Árát sokkal kisebbre szabtuk a régi kiadásokénál, mindössze 80 koronára (20 diszes kötésben 120 korona). Az előfizetések feléből fedezzük a kiállítás költségeit, másik fele pedig a nagy írónak szánt nemzeti ajándékokra jut. Kétezeröttszáz előfizető biztosíthatja a nemzetnek és a költőnek egyaránt méltó terv megvalósítását.

A magyar műveltséghez és a magyar közérzéshez, a magyar észhez és a magyar szívhez fordulunk. Akiben ereje él, lángja ég: egyesek, intézetek, testületek, hatóságok támogassanak bennünket. Ékesítsünk fel minden magyar könyvtárt, minden magyar könyvtárnak ezzel a diszével: Mikszáth Kálmán munkáinak jubiláris kiadásával.

Nemcsak a legméltóbb koszorút fonjuk így, hanem a nemzetnek legbiztosabban termő magot hintünk.

Budapest, 1909. szeptember havában.

A Mikszáth-jubileum bizottsága nevében:

Apponyi Albert gróf,
elnök.

HIREK.

Brassó, 1909. szept. 30.

Október elején.

Az emberi életnek három kimagasló pontja van: mikor születünk, mikor meghalunk és talán a legfontosabb, mert hiszen igazán csak ennek a keresztjét érezzük — amikor berukkolunk.

Mikor a besorozott falusi legény félre-csapott bokréta sapkájában, nagy gangosan végig lépdel a falu utcáján, hány leányszem kacsint utána.

Beh furcsa érzés is az, amikor az ember berukkol, s azt hiszi, hogy most ővé a világ, ő parancsol a világnak s minden emberfiának meg kell hajolnia a katoná előtt, s végül kistul, hogy bizony a regruta a legutolsó ember a világon, mert annak még egy rongyos cugszfirer is parancsol. De hát ez így van.

S busan száll a berukkoláskor a nóta, a mely azt mondja, hogy:

Beírták a nevemet a nagy könyvbe,
Három évig ki se huzzák belőle.

Meg az, hogy:

Zsindelyezik a kaszárnya tetejét.

Csupa szivettépő nóták, de a szomorúság mellett ott van azért a lelkesedés is. Hány anyának telik meg könnyel a szeme ilyenkor. Hát hogyisne, mikor három évig az ő fia nem lesz az ő fia, hanem a császáré.

Némi vigaszt cseppent ebbe a szomorú állapotba az, hogy a „diplomás” embereknek csak egy évig kell a császár kegyerén rágódniok. S azt is csak az eszi, aki akarja. Aki nem akarja, az mehet haza, eheti a maga kenyerét. De azért hűségesen le kell szolgálni az esztendő.

Aztán meg vigasztal az is, hogy most szabadulnak ki azok, akik már eleget tettek a hazáért. Leszolgálták a maguk idejét. Mikor az öreg baka földhöz csapja ócska sapkáját, a szabadságos könyvét pedig úgy teszi a zsebébe, hogy az egyik csücske kilássék, nehogy valami ágról szakadt rekrutának nézze valaki, — mert az volna csak a nagy szégyen! — végig nézi uri fölénnyel a most berukkoló golyákat, és odamondja nekik kevélyen: „No őcsém te is vagy megszoksz, vagy megszoksz!”

lett pedig a halál sötét alakja állott és karját a beteg gyermekért nyújtotta. Anyja sikoltani akart, de nem jött hang a torkából. Az ágy fölött függő Jézus szent Szív képe életnagyságot öltött, mellette állott a boldogságos szent Szűz és szent József. A szent Szűzanya szelid, esdő mosollyal egy rózsafüzért nyújtott át isteni fiának és az Üdvözítő komoly arccal adta azt oda egy előtte térdelő angyalnak. Az angyal a gyermek ágyához lépett és a rózsafüzért, mely kezébe színe megnyult, a gyermek körül tette le. A halál újra nyújtotta karját a kis fiuért de most mintha az egy izzó körben fektött volna, melyből tüzes sugarak törtek elő, amelyek elől a halál hátrált, eltűnt. Az anya hálás tekintettel nézett fel, de csak az angyalt látta s az komoly arccal mutatott a messzeségbe. A szoba falai mintha eltűntek volna s a messzeség ködében mégis tisztán látta magát s gyermekét.

Látta őt nélkülözni, fájni, éhezni, tünni és szenvedni. Később mint ifjút látta tanulni, fáradni, küzdeni a kimerülésig. Látta, mint hálálják az emberek nemes törekvését, önzetlen fáradozásait rut hálállansággal, látta előlötti mély fájdalmát. Látta szeretni, ágazni, mélyen, odaadón s látta csalódni. Oh mennyi fájdalmat, mennyi szenvedést látott. S mégis, ha egy-egy állomásnál a Golgothának az angyal azt kérdezte tőle: imádkozol még életemért? ő tovább így d-

kozott, mert hisz' az élet mégis szép. S a szent Szűzanya újra és újra átadta isteni fiának a földi anya alázatos forró imáját, s az angyal meg-megerősítette a sugárkört a beteg gyermek körül s mindig elűzte vele a halál sötét alakját.

De most az álmódó anya látta gyermekét, szeretett fiát, mint idősebb embert. Látta, mint oszlik szét reggel felé egy több tagból álló ivó és kártyázó férfi társaság s köztük kábult, ittas állapotban, tántorogva indult el honába az ő fia.

Az anya eltakarta arcát és sirt. „Imádkozol-e még életemért?” kérdezte az angyal szájalmasan. S a szerető édes anya halkán zokogta: „Nem” Ekkor a rózsafüzér hangos csörgéssel a földre esett s a térdelő nő felébredt. Gyermeké ott fektött, megint nyugtalan, lázas állapotban. A messze köd eltűnt s a Jézus Szívének kis képe, ott függött a falon. A gyermek állapota mind rosszabbra fordult, az asszony imádkozott ugyan, de mindig hozzátette: „Oh szent Szűzanyám, ne az én akaratom legyen meg, hanem isteni fiadé.”

Mikor a kis fiu egy pár nap mulva meghalt, azt mondták az orvosok, hogy előre látó volt és eddig is csak a páratlan gondos ápolás tartotta fenn.

Az anyja csendesesen sirt, ő úgy érezte, ha tovább imádkozott volna gyermeke életéért, nem halt volna meg.

A most szabaduló egyéves önkéntes urak pedig büszkén csörtetnek végig hosszú kardjukkal a korzón. Megmutatják, hogy ők is le szolgálták a mit le kellett szolgálniok. Sőt megkapták az érdem jutalmát: a hosszú kardot is.

... S vonul be a városba a hosszú kocsis sor s a rajta ülő legények busan danolják:

„Zsindelyezik a kaszánya tetejét...”

Sebaj. Elmulik a három esztendő s aztán ők is mint öreg bakák fognak nagy gongosan végiglépdelni az uton, de nagyon vigyázva, hogy a szabadságos könyv egyik sarka kilássék a kabát felső zsebéből, ahogy az már egy öreg bakához illik...

(-k.)

— **Halálozás.** Győrbíró Endre, m. kir. állami felső kereskedelmi iskolai tanuló szept. hó 30-án, 18 éves korában meghalt. Temetése október hó 2-án d. u. fél 4 órakor lesz a brassói református temető halottasházából.

— **Rendjeladományozás.** A király S a l m e n Henrik, 2. gyalogezredbeli alezredesnek a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta.

— **Orvosi körökből.** Dr. K e l e n Albert nőorvos lakását Kut-utca 69. sz. alá helyezte át s továbbra is délután 2-3-ig rendel.

— **Hangverseny.** Megiruk, hogy Germain Adeline, a 15 éves zongoraművész nő atyja, Kneisel Antal hegedűművész és Lassel Rudolf zeneigazgató közreműködésével holnap, pénteken este 8 órakor az Ipar-egylet nagytermében (Rezső-körut) hangversenyt rendez. A hangverseny műsora a következő: 1. Schubert, Ave Marie. 2. Brahms, Magyar táncok. 3. Reményi-Kneisel, Repülj fecském. 4. Sarasate, Cigányélet. 5. Ernst H. W., Magyar ábránd.

— **Szt. Mihály napja a dalárdában.** A Brassói Magyar dalárda Szt. Mihály napja alkalmából egy szépen betanult szerenáddal kedveskedett közszeretletben álló agilis elnökénél: dr. Hantz Mihálynál szerdán este 9 órakor. A kitűnő precizitással előadott ének elhangzása után Baczony József m. kir. postafőtiszt, mint a dalárda alelnöke, meleg szavakkal üdvözölte dr. Hantz Mihály elnököt s a dalárda tagjainak rendületlen bizalmát és szeretetét tolmácsolva éltette névnapja alkalmából. Az ünnepelt elnök megköszönte a dalárdának e kedves figyelmét, és — régi magyar szokás szerint — egy pohár borra hívta meg — ugymond szerény hajlékába — a dalárdát. Mondanunk sem kell, hogy a vig dalárok a szeretetreméltó elnök „szerény” asztalánál és nem kevésbé szeretetreméltóbb családja körében a legjobb hangulatban maradtak együtt a késő esti órákig.

— **A városi zenekar 1909. évi működése.** A városi zenekar folyó évi május hó 1-től szeptember hó 28-ig 69 sétatéri hangversenyt tartott, összesen 483 zenezámmal, amelyek közül 337 különböző zenemű volt. A 69 rendes hangversenyen kívül 9 rendkívüli hangversenyt is tartottak. A magyar színház három havi szezonja alatt ke-
rek 100-szor működött közre a városi zenekar. 52-szer opera- és operette-előadásokon látta el az orchester dolgát, 48-szor pedig a felvonások között végezte hivatását. Résztvevő azonkívül 52 főpróbán is. Főbb vonásokban ez a tükre a városi zenekar nyári működésének.

— **A béli szezon küszöbén.** Rossz idők járnak a kávéházak barna muzsikás legényeire. Régebben még százasok is repültek feljük, ma már ünnepnap az, ha egy bankót látnak. Az eskimó sok, a főka meg kevés. Amit egy-egy este összetányéroznak, abból legjobb esetben a koszttravaló kerül ki. Hol van hát a lakás, a ruházat, s más minden egyéb? Miből fedezzék ezt? Külföldön, a magyar fővárosban, sőt sok helyt már a vidéken is a cigányt a kávéházak megfizetik, vagy legalább is némi fixumot biztosítanak nekik. Nálunk ez nincs meg. A mi cigányaink — tán egy-két kávéházat kivéve — csak azt keresik a kávéházban, a mit összetányéroznak. Ezzel szemben most mégis az előkelő kávéházak meg akarják kötni a cigány kezét. Szerződést követelnek tőlük oly értelemben, hogy a kávécsok biztosítanak a cigányzenekarnak bizonyos napokat, de a cigányzenekarnak viszont köteleznie kell magát arra, hogy ezeket a napokat mindig abban a kávéházban muzsikálják és egyetlen egy szerződésben biztosított napot sem mulasztanak el. Hogy a cigányoktól ilyen szerződésszerű lekötést követelnek a kávécsok, annak magyarázata az, hogy egyik másik banda különösen tavasszal, nyáron valamely fürdő- vagy nyaraló-helyre szóló előnyös meghívás folytán hirtelen összehajlik s ilyenkor a kávéház cigány nélkül marad. Ezt elkerülendő, kívánják a szerződést. Igen ám, de ha szerződéssel kötik le magukat és minden napjuk a kávéházak számára vannak lefoglalva, akkor mi lesz a bálokkal és egyéb mulatságokkal? Első sorban is a bálók juttatják a cigányt tisztességes keresethez, ami pótolja a kávéházi sovány tányérozást. De meg másodszor, ha minden jobb cigánybandát lekötnek a kávéházak tulajdonosai, mit csináljanak a mulatságok rendezői? — Vajjon idegenből hozassanak cigányt, vagy pedig elégedjenek meg egy oly malacbandával, amelyre egy kávécs sem reflektál? Lehetetlen helyzet ez így. Ezen elvek megfontolásával hisszük, hogy a mi kávécsaink és cigányzenekaraink meg fogják találni a helyes utat, amelyre mindketten rá lépve, össze tudják egyeztetni a saját érdekeiket és nem hagyják figyelmen kívül a bálózó közönség érdekeit sem.

— **Románia diákserege.** A jászvásári román diákkongresszuson, melyről táviratot küldtek a diákok Wekerle Sándor miniszterelnöknek, a sok éretlenség közepette hangzott el egy komoly kijelentés is, melyet a felfuvalkodott román tulzók nem fogadtak valami szívesen. A besszarábiai diákok nevében szónokuk, Subelteanu beszédét így fejezte be:

— Fel kell tennünk azt a kérdést, hogy a besszarábiai románság várhat-e valamelyes segítséget az ugynevezett „szabad” Romániától? A mig ez az 1907. évi véres folto-
kat el nem tünteti, addig a szelid Besszarábia nem várhat semmit önmagától. Ha önmagukban érzik magukban hogy hivatottak megváltani a román fajt, bizonyítsák be, de bizonyítsák be először a saját hazájukban.

Bármennyire igaza is van a besszarábiai román diákoknak, az agitátoroknak kisebb gondjuk is nagyobb lesz ezután is annál, hogy a maguk háza előtt seperjenek és teremtsenek rendet, haladást és kulturális állapotokat a maguk hazájában, mielőtt mi nálunk rendelkezzenek.

— **A Villand-cirkusz első előadása.** A Villand-testvérek nagy cirkusza ma este tartotta első előadását a Kolostor-

kapu előtti téren felvert hatalmas ponyvasátorában. A jegykereslet oly óriási volt az első előadásra, hogy már elővételben csaknem az összes jegyek elkelték és alig nyitották meg a cirkusznál az esti pénztárt, néhány perc múlva a még meglevő jegyeket is elkapkodták. Több, mint négyezer ember tolongott az óriási sátorban és a szolgazemélyzet, élén az agilis titkárokkal, alig győzte a pótsekeket becipelni a hely nélkül maradt nézőközönség számára. A műsor, amelyet Villandék nyújtottak, minden hozzáfűzött várakozást teljesen kielégített. Kizárólag elsőrangú attrakciók, amelyek közül főleg a két August által nyújtott produkciók, Kloske mester idomítái, Michael és Sandó erőakrobaták vakmerő mutatványai, a csodamedvék és az apró lebegő csillogok (Les Medini) arattak nagy tetszést. A közönség a Villandokat is szerette volna látni, a népszerű bohócok azonban nem mutatkoztak.

— **A brassó-háromszéki helyiérdekű vasut téli menetrendje** folyó évi október hó 1-én lép életbe. A zsebrétű menetrendek a kalauzoknál, a fali menetrendek az üzletvezetőség irodájában és az egyes állomásokon kaphatók.

— **Megöszült az ifjedségtől.** A múlt héten három fiatal turista felment a fogarasi havasokba, hogy az éjszakát a hegytetőn töltsék, s reggel a Negoj tetejéről megnézhessék a nap felkelését. Vezető nélkül indultak el a hosszú s veszedelmes utra, míg végre a Negojra feljuthattak. Ott azonban nagy felhő, köd és eső lepte meg őket, úgy hogy egy közülük elmaradva, a sűrű ködben eltévedt, majd a vizes fűvön lecsuszott, míg végre belekapaszkodott egy kősziklába s azon hiszemben, hogy tátongó mélység van alatta, abban a helyzetben maradt s ott töltötte egyedül az egész éjszakát reggelig. Reggel a köd felszállása után látta meg csak, hogy alig fél méter magasságban van az egyenes talajtól és ekkor leereszkedett. Két társa megtalálta a rendes utat, és éjjelre a legközelebbi faluban: Felsőporumbakon meghaltak. Másnap reggel pedig elvesztett társuk felkeresésére indultak és meg is találták őt betegen. A kiállott izgatottságtól reszkelve a földön hevert. S a rettenetess éjszaka után az alig 28-30 éves fiatal ember fekete haja egészen ősz lett. Azt mondja, hogy a rengetegben leírhatatlan kinokat állott ki, folyton rettegve a vadállatoktól és a rablótól; mert mindan neszre vadállatot, vagy rablót vélt közeledni magához.

— **Rabló cigányok.** Zágon határában vakmerő rablást követtek el a napokban. Éjjeli 11-12 óra között Marin János kisborosnyói g. kel. lelkész szekéren volt hazatérőben Papolcra, mikor Nagypatak község határában több cigánnyal találkozott. A cigányok dohányt kértek a paptól, aki azonban nem adott. Erre a cigányok a lelkészt s Babes János fuvarost motozás alá vették s találtak is a zsebükből egy-egy csomag dohányt s azokat magukhoz is vették. A megrémült emberek nem mertek moccani sem, de mikor az egyik a lelkésznek téli köpenyét vette birtokába, a lelkész rászólt a cigányra és tiltakozott a rablás ellen. A cigány azzal felelt, hogy fadoronggal ütéseket mért a papra, mire a fuvaros rácsapott a lovakra s így sikerült elmene-
különniök a cigányok elől. A csendőrség nyomozni kezdett a rablók után s a napokban el is fogta őket. Rostás Rup, Rostás Esztojka, Gerebenes Mári, BCU Cluj csoma-

kőrösi és Máthé Lajos pávai cigányok személynében. A kovásznai kir. járásbíróság rablásért indította meg ellenük az eljárást.

— **Mit keresnek Erzsébetvárosban?** A tizenkettedik ökröt! A szászvárosi marhakupeczek ugyanis 12 darab ökröt vásároltak Segesvárt s feladták a vasuton Szászvárosra szállítás végett. A feladás rendben történt, de a leadás már nem, a 12-ik ökör nem érkezett meg Szászvárosra, tehát ott nem is adhatták le. És itt kezdődik a gabalyodás. Ha még a 13-ik ökről lenne szó, tekintve, hogy a 13-as szerencsétlen szám, azt hinné az ember, hogy utközben szerencsétlenül járt, kibukott a vasuti kocsi ajtaján, vagy ablakán, de, mert csak 12 ökör volt, valószínűbbnek látszik, hogy valamelyik vasuti állomáson, hol a vonat sokat szokott állni, elunta magát, szépen le szállt a kocsiból s elment a hírnélkül és a vasuti személyzet tudta nélkül. Most aztán keresik mindenfelé átiratilag és táviratilag, itt Brassóban is, de úgy látszik az ökör, a 12-ik ökör ezzel nem törődik, hanem valahol meglapult és bambán kérődzve, fittyet hány az érette aggódó keresőknek és marhakereskedőknek.

A „BRASSÓI LAPOK” előfizetési díja.

HELYBEN vagy **VIDÉKRE:**
házhoz hordva, postán küldve.

Egy évre	20.—
Fél évre	10.—
Negyed évre	5.—
Egy hóra	1.70

Előfizetni bármely naptól kezdve lehet.
Mutatványszámokat készséggel küldünk.

Telefon — Távirat.

(Saját tudósítónk jelentése.)
(Budapest, 1909. szeptember 30.)

A belpolitikai válság.

Wekerle kihallgatása.

Bécsből jelentik, hogy Wekerle Sándor mai kihallgatása ötnegyed-óraig tartott.

A királyi kihallgatás után Wekerle Sándor a külügyminiszteriumban tárgyalta Aehrenthallal és Burrián közös pénzügyminiszterrel.

Wekerle Sándor még ma este visszatért Budapestre.

A kihallgatás után Wekerle Sándor a reá várakozó újságíróknak ezt mondta:

— Több, mint egy óráig voltam a királynál, aki igen kegyesen fogadott. A mai kihallgatáson kizárólag a kormány felmentését kértem.

A király a kormány lemondását elfogadta és szombaton Kossuth Ferenc kap meghívást kihallgatásra.

Bécsi vélemény.

Bécsből jelentik, hogy beavatott politikai körök véleménye szerint a király véglegesen csak napok múlva dönt a magyar belpolitikai válság ügyében.

Sem Wekerle Sándor, sem Kossuth Ferenc kihallgatása nem hozza meg a döntést és a képviselőház keddi ülése sem hoz semmi változást. A Ház újból elfogja napolni üléseit.

Nincs kizárva, hogy már a jövő hét végén új kabinet lesz, de ha a király nem fogadná el sem Wekerle, sem Kossuth kibontakozási tervét, akkor a kibontakozás egy hónapnál is tovább fog húzódni.

Wekerle kibontakozási tervét a király még nem ejtette el és valószínű, hogy Kossuth kihallgatása után a király visszatér a 67-es tervhez és több 67-es politikust fog kihallgatni.

A nemzetiségiek.

A nemzetiségi párt elnöke ma kijelentette, hogy hiába fog tárgyalni a király akár Wekerlével, akár Kossuthal, a válság addig meg nem oldható, míg az országházban az övék nem lesz a döntő szó.

Királyi eljegyzés.

Londonból jelentik, hogy Manuel portugál király a jövő évben egy osztrák hercegnővel fog jegyet váltani.

Öngyilkosság.

Aradról jelentik, hogy Mindszenti Mihály jószágigazgatósági számellenőr agyonlőtte magát.

Tettének oka ismeretlen.

Sikkasztó igazgatók.

A budapesti gazdasági takarékos és hitelszövetkezet két igazgatója többrendbeli sikkasztás után megszökött. A szökevényeket körözik.

Nyavalyatörés!

A nyavalyatörés, görcs és más ideges betegségben szenved, kérjen utasítást, ingyen és bérmentve. Kapható a szabd. hatyru gyógyszerár által **Majna Frankfurt.** 1640

Magyar carbid! Magyar ipar!

Van önnek szüksége

jó és olcsó **carbida!**
szép és olcsó **világításra!**

A SEBENICOI carbidgeár

a világ legnagyobb gyára magyar területen fekszik, magyar gyár, magyar kéz építette,

CARBIDUNK

magyar gyártmány,

amellett a legjobb és legolcsóbb. — Ne dobja pénzét egy drágább osztrák gyártmányért. Ne hagyja magát valótlan hirdetésekkel félrevezetni. Készülékünkkel és carbidunkkal

egy 40 gyertyafényű láng 1 fillérbe kerül.

Kellner és Schanzer

Budapest, V., Aulich-u. 4.
mezőgazdasági gép-, motor-, malomgépek üzlete.

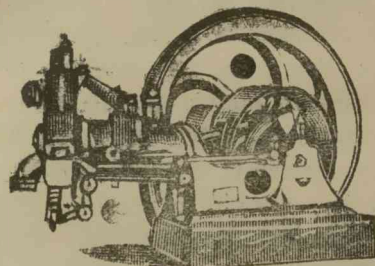
• Helység — változás

A midőn úgy helybeli, mint vidéki tisztelt vevőinknek hálás köszönetet mondunk az irányunkban 22 év óta tanúsított szíves bizalmukért, — hátrányos tévedések elkerülése végett tisztelettel tudatjuk, hogy **Weisz Mihály-utca 23. szám** alól kiköltözve, üzletünket a

Weisz Mihály-utca 26. Rózsater sarkán újonnan épült modern helyiségbe helyeztük át és ott versenyképes, dús raktárban valamint arany és ezüst árukban rendeztünk be. —1342—
Továbbra is szíves pártfogást kérünk maradunk teljes tisztelettel!
J. Roth és Műter.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország egyik legrégibb és legnagyobb motorgyára

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és lokomobilokat :: valamint Szívógázmotorokat. ::

MEGLEPŐ UJDONSÁG!
EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges löerő
oránként csak 1 fillérbe kerül.
Vezérképviselőt

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 41. :: Telefon 12-91.
Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltétel.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy az egyedüli elárúsításunkban levő ásvány- és gyógyvizeket azonnali üvegcsere mellett, Cérna-utca 6. és Vasut-u. 25. szám alatti raktárunkban a következő árban árusítjuk:

	1 liter	10 fill.	1/2 lit.	— fill.
Gloria				
Borpataki	"	12	"	"
Matild	"	16	"	14
Borhegyi	"	10	"	10
Baross	"	12	"	"
Előpataki	"	16	"	14
Fehérkői	"	16	"	14
Felsőrákosi Mária	"	16	"	14

Legalább 25 üveg vételnél a vizet házhoz szállítjuk. — A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

Magy. ásványvíz Forgalmi és Kiviteli részv. társ.

E. O. és L. Cheil főraktárosok. Vasut-u. 25. Telefon 364.

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat és a legképtelenebb dolgokkal keneti arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkro teszi arcbőrét úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

● Az a világon egyedülálló siker, melyet Guttori Földes Kelemen aradi gyógyszerész **Margit-Crème**-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra birt, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztátalansága (szepelő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlan és csodálatosan ható szert utánozzák. Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire nem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a **Margit-Crème** mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kengetni és használunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül **biztos ártalmatlan** szert az arc szépitésére és a szépség megőrzésére. Ez a világhírű szépitőszert a Földes-féle **Margit Crème**, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a **szepelőket, májfoltokat, kiütéseket boráthát, mitesszert, aró és kézörösséget**. Az arc ideális **szép, üde és ifjú** lesz s arcellett a Margit-Crém teljesen **ártalmatlan**.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona, Margit-szappan 70 fillér és Margit-pouder (fehér, rózsás és crème színben) 1 K 20 fillér. Ezen szerek mindegyike külön is használható. A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: **Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.**

Kapható Brassóban: Horvath Gyula, Jekelius Nándor, Kellemen Ferenc, Klein Viktor, Kugler Rezső, Lung és Theil drog., C. H. Neustädter drog., Neustädter Jenő, Oberth Henrik, Róth Viktor, Stenner Frigyes. Segesváron: A. W. Lingner gyógyszer., Deutsch és Tatlér drog., Schuster A. W. gyógyszerésztárában. 1925.

Ügyes ruhavarrónő

magánházhöz kerestetik.

Cím a kiadóban. — — — (2058)

Egy lakás

a Postaréten 20. sz. alatt 3, esetleg 4 szoba, konyha, kert stb. f. év okt. 1-től kiadó, esetleg az egész lakás butorozva is kiadó.

Salgótarjáni fa- és kőszén, kokszt nagyban és kicsinyben

G Á L A L B E R T

vegyesáru kereskedő, BRASSÓ, Fekete-utca 23.

Legolcsóbb bevásárlási forrás, mindenféle fűszer, festék, liszt, hüvelyes vetemények stb.

כשר ועלכווארע

Tormás firsi párja 10 fillér. Szafaládé darabja 10 fillér. Finom szalámi kilója 3.20 K. — Füstölt hus K 3.60. — Füstölt libacomb darabonként.

Kókuszszir כשר 1 kiló 1 korona 28 fillér.

Vágott tűzifa házhöz szállítva 100 kgr. 2 K.

Naponta friss bivaly és tehén tej, vaj a helybeli tejcsarnokból.

Sajtkülönlegességek, u. m.: kaskaval, székeltyuró, groyi és ementáli sajt.

Bor, sör és mindennemű szeszes és édesített italok, valamint ásványvizek.

Vidéki megrendelések a legpontosabban elszállítatnak.

Megrendelések telefonon is tehetők.

Telefon szám 313.

1987

Megrendelések bükk tűzifára felvételnek!

Petroleum: közönséges 12 kr. literenként!

Szalón petroleum 14 kr. literenként!

Eredeti SINGER varrógép
BRASSÓ,
Kapu-utca 23. sz.
Csúcs a védjeggyel!

Kellemen Ferenc a „Fehér-templomhoz”
gyógyszertára —
Kolostor-utca 8. szám alatt.
Ajánlja kitűnő saját készítményű biztos hatású
Vénus crème 1 tégely —.80 f
Vénus szappan 1 darab —.90 f
Vénus powder 1 doboz 1.20 f
Petrolin hajszesz 1 üveg 2.— f
Nagy választék különlegességekben, ásvány
vizekben, parfümökben és gummivarokban.

A ki jó villásreggelit és egy jó
pohár erdélyi bort vagy friss-
sen csapolt sört akar inni, az
jöjjön a tanácssházi pincébe
Kodesch Viktor-hoz
számbe a közuti v. megállóhelyre!

„A régi Tanácssházban”
Buzasor 4. sz.
alatt levő borkimérésben úgy
helybeliek, mint idegenek
kitűnő borokat
kaphnak. (Asztali és palackborok)

JÓ BOROK.
(asztali és palack borok)
A. Fehér kaka s -hoz
címezett borkimérésben állan-
dóan raktáron vannak.
— Kapu-utca 20. sz. a. —

Központi Nr. 1. Szálló Brassó.
A város és vidék közönsé-
gének találkozó helye. Ké-
nyelmes, tiszta szobák. Gyö-
nyörű tánc- és étterem.
Kitűnő konyha. Valódi jó italok.
Pontos kiszolgálás. Omnibusz a
vasutahomárral.
Whynanek József,
szállodás.

Első brassói
mű és borotva homorokszőrölő
Nagy rakár
finom acélárakban.
Szolid kiszolgálás! **Valesio J. utóda**
Kapu-utca 13.

Pásztori Sándor
sodronyszövet-fonat kert-
kerítés és ruganyos acél-
sodrony-ágybetétek gyára
BRASSÓ, Kórház-utca 32.

Tellmann Vilmos és Tsai
posztógyára, BRASSÓ.
Hátulsó-utca 50—56 szám alatt.
Ajánlja saját készítményeit.
mindenféle
posztókban és flanellekben.

Foith György és Társa
kötőgyár, rövid- és szövő-áru üzlet
nagyban és kicsinyben
Kapu-utca 24. sz.
Saját gyártmányú kötött-áru Min-
denféle harisnya és trikó-áruk olesón
és nagy választékban kaphatók.

Eredeti „PFAFF” varrógépek
Wetzel Otto
BRASSÓ.
Weisz-Mihály-n
30. szám alatt.
csakis e védjeggyel.

Legnagyobb választék kongrésztövegekben.

Hímzőfonalak.

Hölgyek, akik szép kézimunkát
venni akarnak, győződjenek meg arról,
hogy én csak finom árut tartok.
Törülközőkre, zsebkendőkre, szalvétákra,
asztalneműre monogrammok 5—6 óra alatt
bármily mennyiségben himeztetnek.

Weisz Mihály-utca 4.
(Copoly-féle ház.)

BOLESCH FRIGYES

Egyöntetők.

Mindennemű fehérnemű készítése.

GOLDSTEIN B. mellfüző különlegességek Kolostor-utca 21.

Veszek és eladok mindenféle használt butort, ágyneműt és ruhaneműt a legelőnyösebb feltételek mellett. Átveszek bármely mennyiséget és a legmagasabb árat fizetem.
Cim: **Salamon Eugenia Brassó,**
Kapu-utca 49. 1992

AZ UJSÁG,

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: **Gajári Ödön.**

Társszerkesztő: **dr. Ágai Béla.**

Főmunkatársak:

Herczeg Ferencz, Kenedi Géza,
Kóbor Tamás, Kozma Andor,
Mikszáth Kálmán.

Előfizetési árak: 1 hónapra 2 K 40 f,
1/4 évre 7 K, fél évre 14 K, egész
évre 28 K. „AZ UJSÁG” a „DIVAT-
SALON”-nal együttesen előfizetve
1/4 évre 9 K. o o

Cim: „AZ UJSÁG” kiadóhivatala, Budapest, Rákóczi-ut 54.

Vidéki előfizetők figyelmébe: Vidékről Budapestre érkező, itt tartózkodó vagy átutazó előfizetőinknek az „Olvasóterem” New-York-Palota, Erzsébet-körút 9., menetrendekkel, fürdők prospektusaival és egyáltalában minden tudnivalóval a legkészségesebben áll rendelkezésre. o o o
Az „Olvasóterem” reggel 8-tól este 8-ig van nyitva. o o o o o o o o o o

Óriási választék

mindenféle levelezőlapokban

12 drb brassói látképes levelezőlap
vegyesen csak 30 fillér * színezve vegyesen 70 fillér

Képes levelezőlap ajándékok, művészkartyák, tájképek
festő-minták a legszebb kivitelben a legolcsóbban a

„BRASSÓI LAPOK”

könyvkereskedésében, KAPU-U. 64. szerezhetők be.

Szám: 3363—909.

A hétfalusi járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Brassó vármegye, Hétfalusi járáshoz tartozó Csernátfa községben lemondás folytán üresedésbe jött, évi 1000 korona fizetéssel javadalmazott segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Mindazokat, kik ezen állást önyerni óhajtják, felhívom, hogy felszerelt pályázati kérvényüket f. évi október hó 26-ának délutáni 5 óráig adják be, mivel a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választást Csernátfa község házában f. évi október hó 27-én d. e. 9 órakor fogom megtartani.

Hosszúfal, 1909 szeptember 27.

2060

Zonda János
főszolgabíró.

Életnagyságu arckép

bármely fénykép után
csak 20— korona

művészi kivitelben rendelhető
a „BRASSÓI LAPOK” könyv-
kereskedésében, Kapu-utca 64.

Mintaképek ott megtekinthetők.

Mindenfajta

TÜZIJÁTEKOT

legolcsóbban szállít

HYRA ÉS HUBER

cs. kir. engedélyezett pyrotechnikai gyár Wien várossal szerződéses viszonyban.

WIEN, IV/1 Gusshausstrasse 9.

Telefon 9637.

Telefon 9637.

Árjegyzék pyrotechnikai cikkekről valamint mindenfajta fáklyákról, különlegesség AUSZTRIAI CINK FÁKLYÁK törvényileg védve, kívánatra INGYEN és BÉRMENTVE megküldetik

— Vidéki megrendelések postán és gyorsárúként eszközölhetnek. —:

Képviselők kerestetnek.

(1786)

Viszontelárusítóknak engedmény.

Brassó vármegye alispánjától.

Sz : 9012 — 909.

H i r d e t m é n y.

Brassó vármegye törvényhatósági bizottsága legtöbb adót fizető tagjainak névjegyzéke az 1910 évre összeállítandó lévén, az 1886 évi XXI. t.-c. 25 §-a értelmében hozzám beterjesztett adókimutatásokat betekintés céljából dr. Semsey Aladár vármegyei főjegyző irodájában a hirdetménynek a „Vármegyei Hivatalos Lapban” történt közzétételétől számított 8 napig azon megjegyzéssel teszem ki közszemlére, hogy az adókimutatásban foglalt adatok ellen netalán fölmerülő felszólalások a kitétel ideje alatt hozzám benyújtandók.

Brassó, 1909. szeptember hó 27-én.

2059.

Jekelius alispán.

A „BRASSÓI IPAROSOK HITELSZÖVETKEZETE,
MINT AZ ORSZÁGOS KÖZPONTI HITELSZÖVETKEZET TAGJA”
felszámolás alatt, közhírré teszi, hogy

butorcsarnokát

teljesen kiárusítja

és az összes butorok árát
35%-al leszallitotta. (2021)

Laptulajdonos a „Brassói Lapok” nyomdája.